

Trosolwg

Mae a wnelo'r safon hon â gweithio mewn lle hamdden neu adloniant o dan do. Fe all y sefydliadau hyn fod o natur wahanol iawn a chynnwys lleoliadau gwaith chwarae dynodedig, canolfannau adloniant teuluol, canolfannau hamdden neu ganolfannau gweithgareddau chwarae dan do. Mae canolfannau chwarae dan do yn amrywio o ran maint a chynnwys, ond bydd pob un yn hwyluso plant a phobl ifanc i chwarae mewn sefyllfaoedd hamdden amrywiol.

Prif ddeilliannau'r safon hon ydy:

1. helpu gyda'r gwaith o redeg sefydliad adloniant neu hamdden dan do
2. helpu gyda phartion plant a phobl ifanc a digwyddiadau eraill mewn sefydliad adloniant neu hamdden dan do

Mae'r safon hon ar gyfer gweithwyr chwarae sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda phlant a phobl ifanc mewn lleoliad gwaith chwarae ac sy'n gyfrifol yn bennaf am roi cyfleoedd i blant chwarae fel maen nhw'n dewis ac yn dymuno ei wneud. Mae'r safon ar gyfer staff nad ydyn nhw'n llwyr gyfrifol am y lleoliad gwaith chwarae ond sy'n gwneud cyfraniad allweddol i gefnogi chwarae.

*Mae'r safon hon yn ategu'r Egwyddorion Gwaith Chwarae. Mae angen i weithwyr chwarae fod yn gyfarwydd â'r rhain, a lle bo'n bosib, eu defnyddio wrth eu gwaith ac wrth adlewyrchu. *

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

Helpu gyda'r gwaith o redeg sefydliad adloniant neu hamdden dan do

1. cadarnhau gyda'r rheolwr beth rydych chi i fod i'w wneud a'r hyn rydych chi'n gyfrifol amdano
2. dilyn rhestr wirio'r sefydliad cyn agor ar gyfer y cyhoedd
3. gwneud gwiriadau iechyd, hylendid a diogelwch yn unol â pholisïau a gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol
4. dilyn polisïau a gweithdrefnau'ch sefydliad i gefnogi ansawdd y gofal cwsmer
5. canfod beth ydy anghenion a dymuniadau'r plant a'r bobl ifanc fel y medran nhw chwarae fel maen nhw'n dewis ac yn dymuno ei wneud
6. cwrdd ag anghenion a dymuniadau'r plant a'r bobl ifanc
7. ymateb i arwyddion chwarae'r plant a'r bobl ifanc
8. gwerthuso sut rydych chi wedi cwrdd ag anghenion a dymuniadau'r plant a'r bobl ifanc a rhoi adborth i'r rheolwr yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'ch sefydliad
9. sicrhau eich bod yn cynnwys plant a phobl ifanc wrth greu ac addasu man chwarae
10. ymdrin ag unrhyw ddamweiniau yn unol â pholisïau a gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol
11. hysbysu am ddamweiniau a digwyddiadau yn unol â pholisïau a gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol

Helpu gyda phartïon plant a phobl ifanc a digwyddiadau eraill mewn sefydliad adloniant neu hamdden dan do

1. gwneud gwaith paratoadol cyn y parti neu'r digwyddiad i gwrdd â gofynion y cwsmer a'r sefydliad
2. helpu **eraill** i deimlo'n gartrefol yn y parti neu'r digwyddiad
3. ymwneud ag **eraill** i geisio sicrhau fod pawb yn cael profiadau da
4. cefnogi'r plant a'r bobl ifanc i chwarae fel maen nhw'n dewis ac yn dymuno ei wneud yn y parti neu'r digwyddiad
5. dilyn polisïau a gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol o ran iechyd, hylendid a diogelwch
6. cynnal amseriad y parti neu'r digwyddiad i gwrdd â gofynion y cwsmer a'r sefydliad
7. rhoi adborth i'r rheolwr yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'ch sefydliad

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

Helpu gyda'r gwaith o redeg sefydliad adloniant neu hamdden

*dan do *

1. yr Egwyddorion Gwaith Chwarae sy'n rhan o fframwaith proffesiynol a moesegol gwaith chwarae a sut mae modd cymhwyso pob un o'r egwyddorion i'ch gwaith chi
2. pam fod angen i chi gadarnhau gyda'r rheolwr bob dydd beth rydych chi i fod i'w wneud a'r hyn rydych chi'n gyfrifol amdano
3. pwysigrwydd dilyn rhestr wirio'r sefydliad cyn agor ar gyfer y cyhoedd
3. y polisiâu a'r gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol o ran gwneud gwiriadau iechyd, hylendid a diogelwch
4. sut i gyfathrebu gyda phlant a phobl ifanc mewn ffordd sy'n dangos eich bod yn eu gwerthfawrogi a'u parchu
5. sut i ddarganfod beth ydy anghenion a dymuniadau'r plant a'r bobl ifanc
6. sut i gwrdd ag anghenion a dymuniadau plant a phobl ifanc
7. beth ydy ystyr chwarae fel mae rhywun yn dewis ac yn dymuno ei wneud
8. beth ydy arwyddion chwarae
9. pwysigrwydd gwerthuso sut fu i chi gwrdd ag anghenion a dymuniadau plant a phobl ifanc
10. sut i gefnogi plant a phobl ifanc i greu ac addasu man chwarae
11. sut i derfynu'r sesiwn chwarae yn y sefydliad hamdden neu adloniant
12. y polisiâu a'r gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol o ran rhoi gwybod ynglŷn ag unrhyw ddamweiniau neu ddigwyddiadau.

Helpu gyda phartïon plant a phobl ifanc a digwyddiadau eraill mewn sefydliad adloniant neu hamdden dan do

1. sut i ganfod gofynion y cwsmer a'r sefydliad ar gyfer partïon a digwyddiadau
2. pam ei bod hi'n bwysig helpu **eraill** i deimlo'n gartrefol
3. ffyrdd o ymwneud ag **eraill** i geisio sicrhau fod pawb yn cael profiadau da
4. pwysigrwydd bod plant yn chwarae fel maen nhw'n dewis ac yn dymuno ei wneud drwy gydol y parti neu'r digwyddiad
5. pwysigrwydd amseru yn y parti neu'r digwyddiad
6. sut a phryd i roi adborth i'r rheolwr ynglŷn â'r parti neu'r digwyddiad yn unol â pholisiâu a gweithdrefnau'ch sefydliad

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â meini prawf perfformiad

Erail(o leiaf 3 allan o 4)

1. rhieni a / neu ofalwyr
2. plant a phobl ifanc
3. gweithwyr proffesiynol eraill
4. cwsmeriaid

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â gwybodaeth a dealltwriaeth

Eraill**

1. rhieni a / neu ofalwyr
2. plant a phobl ifanc
3. gweithwyr proffesiynol eraill
4. cwsmeriaid

Gwerthoedd

Mae'r Gweithwyr Chwarae oedd yn rhan o ysgrifennu'r safon hon, law yn llaw â SkillsActive, wedi cytuno i fabwysiadu'r canlynol fel y gwerthoedd fydd yn berthnasol i bawb sy'n gweithio yn y sector gwaith chwarae.

Egwyddorion Gwaith Chwarae

Mae'r Egwyddorion hyn yn sefydlu fframwaith proffesiynol a moesegol ar gyfer gwaith chwarae ac mae angen felly eu hystyried yn eu cyfanrwydd. Maen nhw'n disgrifio'r hyn sy'n unigryw am chwarae a gwaith chwarae, ac yn rhoi sylw i weithio gyda phlant a phobl ifanc o safbwynt gwaith chwarae. Mae'r safonau yn seiliedig ar y gydnabyddiaeth y bydd modd i blant a phobl ifanc ddatblygu'n well os cawn nhw'r dewis ehangaf posib o gyfleoedd chwarae a manau i chwarae ynddyn nhw.

1.

Mae angen i bob plentyn a pherson ifanc chwarae. Mae chwarae yn rhywbeth greddfoll a chynhenid. Mae chwarae yn anghenraid biolegol, seicolegol a chymdeithasol, ac mae'n hanfodol i les a datblygiad pobl a chymunedau.

2.

Mae chwarae yn broses wirfoddol, bersonol ac yn cael ei wneud er ei fwyn ei hun. Hynny ydy, mae plant a phobl ifanc yn penderfynu ac yn siapio beth a pham maen nhw'n chwarae, drwy ddilyn eu cyneddfau, eu syniadau a'u diddordebau eu hunain, yn eu ffordd eu hunain ac am eu rhesymau eu hunain.

3.

Prif amcan a hanfod gwaith chwarae ydy cefnogi a hwyluso'r broses o chwarae. Dylai hyn ddylanwadu ar ddatblygiad polisïau, strategaethau, hyfforddiant ac addysg yn ymwneud â chwarae.

4.

Y broses chwarae sydd bwysicaf i weithwyr chwarae, ac maen nhw'n eiriol dros chwarae wrth ymwneud â sefyllfaoedd sy'n edrych ar bethau drwy lygaid oedolion.

5.

Swyddogaeth y gweithiwr chwarae ydy cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i greu man lle mae modd iddyn nhw chwarae.

6.

Mae ymateb gweithwyr chwarae i'r ffordd mae plant a phobl ifanc yn chwarae yn seiliedig ar ddealltwriaeth gadarn a chyfoes o'r broses chwarae, ac o adlewyrchu ar eu profiadau eu hunain.

7.

Mae gweithwyr chwarae yn adnabod yr effaith maen nhw'n ei chael ar y lle chwarae a hefyd yr effaith mae chwarae'r plant a'r bobl ifanc yn ei gael ar y gweithiwr chwarae.

8.

Mae gweithwyr chwarae yn dewis ymyrryd mewn ffordd sy'n caniatáu i blant a phobl ifanc ehangu eu chwarae. Pob tro mae gweithiwr chwarae yn ymyrryd, rhaid iddo gydbwysu'r perygl o wneud hynny gyda'r fantais i les a datblygiad y plant.

Caiff yr Egwyddorion Gwaith Chwarae eu dal mewn ymddiriedaeth gan y Grŵp Craffu ar gyfer Proffesiwn Gwaith Chwarae y Deyrnas Gyfunol. Bu'r Grŵp Craffu yn gweithredu fel canolwr di-duedd ac yn goruchwylio'r broses ymgynghori lle cafodd y safonau eu llunio.

Geirfa

Arwyddion chwarae

Ystumiau'r wyneb, iaith neu iaith gorfforol sy'n mynegi awydd y plentyn neu'r person ifanc i chwarae neu i wahodd eraill i chwarae

Anghenion chwarae

Yr hyn sydd ei angen ar blant a phobl ifanc er mwyn gallu chwarae, ond na allan nhw o hyd eu cael am amrywiol resymau; er enghraifft, diffyg mynediad, oedolion gor-amddiffynol, diffyg mannau awyr agored ac ati.

Dewisiadau Chwarae

Yr hyn sy'n ennyn diddordeb plant a phobl ifanc a'r hyn maen nhw'n dewis ei chwarae; yn seiliedig ar eu profiadau chwarae blaenorol

Man chwarae

Man chwarae sy'n cael ei ffurfio gan blant a phobl ifanc. Mae modd iddo fod yn faterol, yn ymwneud â theimladau neu emosiynau, fod yn barhaol, dros dro neu yn ymwneud â'r byd seibr.

Lleoliad gwaith chwarae

Rhywle lle mae cyfle i blant a phobl ifanc chwarae a lle mae gweithwyr chwarae yn gweithio.

Cefnogi chwarae mewn lle hamdden neu adloniant dan do

Datblygwyd gan	SkillsActive
Dyddiad cymeradwyo	01 Chwef 2016
Dyddiad Adolygu Dangosol	31 Maw 2021
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	SkillsActive
RCU gwreiddiol	SKAPW42
Galwedigaethau perthnasol	Iechyd, Gofal a Gwasanaethau Cyhoeddus, Lles a Datblygiad Plentyn, Gweithwyr Proffesiynol y meysydd hyn a phobl mewn swyddi technolegol, Gweithwyr Chwaraeon a Ffitrwydd
Cyfres/Set	Gwaith Chwarae
Geiriau Allweddol	hamdden dan do; y sefydliad adloniant; cefnogaeth; chwarae